

Parlament: Euroopa väärtusi ja demokraatia aluspõhimõtteid peab järgima ka eriolukorras

- Riiklikud erakorralised meetmed peavad olema proportsionaalsed ning ajaliselt piiratud
- Meeleavalduste keelustamist ei tohi kasutada vastuoluliste meetmete vastuvõtmiseks
- Kõigi inimeste, sealhulgas naiste, LGBTI inimeste ja pagulaste õiguste kaitse peab olema tagatud

Euroopa Parlament: COVID-19 pandeemias tuleb kaitsta ELi väärtusi ja demokraatlikku otsustusprotsessi. ©Wojtek RADWANSKI/AFP

Parlament hoiatab võimu kuritarvitamise ohu eest ja kutsub Euroopa Komisjoni üles suurendama oma jõupingutusi demokraatlike väärtuste kaitseks.

Reedel võttis parlament 496 poolthäälega vastu [resolutsiooni](#), milles antakse ülevaade COVID-19 pandeemia ajal kehtestatud riiklike piirangute mõjust ELi väärtuste järgimisele. Vastu hääletas 138 ja erapooletuks jäi 49 saadikut.

[Hääletusele eelnenud arutelu](#) õigusvoliniku [Didier Reyndersiga](#) väljendasid pea kõik sõnavõtjad muret kodanike ja haavatavate rühmade õiguste pärast mitmes ELi liikmesriigis.

Demokraatlike põhimõtete ja põhiõiguste kaitse

Resolutsioon rõhutab, et riiklikud erakorralised meetmed toovad kaasa „võimu kuritarvitamise ohu“, seepärast peavad kõik [demokraatiat](#), [õigusriiki](#) ja [põhiõigusi](#) mõjutavad piirangud olema vajalikud, proportsionaalsed ja ajaliselt piiratud. Samuti peab olema tagatud parlamentaarne järelevalve ja kohtukontroll.

Lisaks kutsub Euroopa Parlament ELi liikmesriike üles:

- lõpetama riiklike eriolukordi või vähemalt selgelt määratlema volituste delegeerimise riigi täitevvõimudele;
- tagama parlamentaarne ja kohtulik järelevalve ning tasakaal;
- hoiduma kogunemisvabaduse põhjendamatust piiramisest, et seda ära kasutada vastuoluliste meetmete vastuvõtmiseks
- hoiduma meetmete võtmisest, millel on sügav mõju põhiõigustele (nt Poolas abordikeelu *de facto* kehtestamine) ajal, mil ei ole võimalik pidada demokraatlikku arutelu ja ohutult meelt avaldada;
- säilitama õigus vabadele ja õiglastele valimistele, eelkõige seoses valimisi käsitlevate õigusaktide muutmisega;
- tagama võrdsed õigused valimistel ja kampaanias osalejatele;
- võimalusel mitte piirama liikumisvabadust, eelkõige seoses õigusega perekonnaelule;
- tagama õpilastele ja üliõpilastele ligipääs haridusele;
- tagama vaatamata pandeemiaele juurdepääs varjupaigamenetlustele ning evakueerima viivitamatult Kreeka saarte põgenikelaagrid.

Lisaks kutsub parlament komisjoni üles hindama kevadise pandeemialaine meetmeid ning uurima, milliste õiguslike meetmete abil saaks kaitsta paremini ELi põhiväärtusi.

Tsitaat

Raportöör [Juan Fernando López Aguilar](#) (S&D, Hispaania) sõnas: „COVID-19 pandeemiast on saamas Euroopa Liidu ajaloo raskeim kriis. Sellest hoolimata täidab Euroopa Parlament oma kohustust kodanike ees, võideldes nende õiguste ja vabaduste eest, eriti olukordades kui valitsused kasutavad pandeemiat ettekäändena ELi väärtuste õõnestamiseks. Komisjon ja liikmesriigid peavad suurendama jõupingutusi põhiõiguste, demokraatia ja õigusriigi tagamiseks kriisi vältel ning kindlustama, et valitsused peavad vaatamata erimeetmetele kinni demokraatlikest põhimõtetest.“

Lisateave

Vastuvõetud tekst (13.11.2020)

Vaata arutelu salvestust (12.11.2020)

Euroopa Parlamendi pressiteade: Euroopa Parlamendi liikmed hoiatavad mõnede liikmesriikide püüdluste eest vaigistada kriitilist meediat (27.10.2020)

Euroopa Parlamendi pressiteade: Euroopa väärtused: alalise seiremehhanismi suunas (22.09.2020)

Euroopa Parlamendi uuringuteenistus: ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi Euroopa lisaväärtus – esialgne hinnang (23.04.2020)

COVID-19 meetmete mõju demokraatiale, õigusriigile ja põhiõigustele ELis

Õigusriigiga seotud küsimused liikmesriikides: kuidas EL saab tegutseda (infograafik)

Tasuta fotod, video- ja helimaterjalid

Kontaktid

Kyriakos KLOSIDIS

Press Officer

☎ (+32) 2 28 32357 (BXL)

☎ (+33) 3 881 74651 (STR)

📱 (+32) 470 96 47 35

✉ kyriakos.klosidis@europarl.europa.eu

🐦 [@EP_Democracy](https://twitter.com/EP_Democracy)

Estefanía NARRILLOS

Press Officer

☎ (+32) 2 28 31324 (BXL)

☎ (+33) 3 881 73661 (STR)

📱 (+32) 498 98 39 85

✉ estefania.narrillos@europarl.europa.eu

🐦 [@EP_Justice](https://twitter.com/EP_Justice)

Inga HÖGLUND

Pressinõunik

☎ (+32) 2 283 22 82 (BXL)

📱 (+32) 473 98 04 79

✉ inga.hoglund@europarl.europa.eu
